

Sak 38-26

**ÅRSRAPPORT 2025 ETISK KOMITE FOR
IDRETTSVITENSKAPELIG FORSKNING**

Vedlagt følger til orientering årsrapport fra etisk komite for idrettsvitenskapelig forskning ved Norges idrettshøgskole.

Forslag til vedtak:

Styret tar årsrapport 2025 fra etisk komite for idrettsvitenskapelig forskning til orientering.

Vedlegg:

- Årsrapport 2025 Etisk komite
- Oversikt saker behandlet av Etisk komite 2025

ETISK KOMITE FOR IDRETTSVITENSKAPELIG FORSKNING PÅ MENNESKER - ÅRSRAPPORT 2025

Etiske komite ved Norges idrettshøgskole ble opprettet av styret i 2016 for å sikre en forsvarlig organisering av forskning på mennesker i prosjekter hvor formålet med prosjektet faller utenfor helseforskningens virkeområde, og derfor ikke blir behandlet av de regionale forskningsetiske komiteene (REK).

Nøkkeltall sammenlignet med tidligere år

Komiteen har i 2025 hatt 8 møter. Totalt er det fattet 47 vedtak.

Antall søknader som er behandlet fordelt på institutt i perioden 2019-2025

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
IFP	21	24	11	12	14	15	16
IIM	4	16	12	7	3	8	9
ILF	9	8	5	4	8	6	6
IIS	13	8	10	12	3	12	7
Total	47	56	38	35	28	41	38

12 vedtak i 2025 gjaldt PhD-prosjekter og 29 masterprosjekt. 10 vedtak gjaldt endringsendringer. 20 prosjekt ble behandlet FastTrack. Fem søknader fikk utsatt vedtak– der komiteen ba om flere opplysninger eventuelt bedre dokumentasjon. En av søknadene er i etterkant trukket.

FastTrack - Søknader behandlet av leder av komiteen på fullmakt fra komiteen

Søknader som ikke reiser etiske problemstillinger som forutsetter en fullstendig komitebehandling, kan behandles av leder av komiteen, ev. etter råd fra juridisk rådgiver.

Komiteen gir også leder av komiteen fullmakt til å behandle endringsmeldinger, og justerte søknader ved utsatt vedtak, forutsatt at endringene ikke reiser etiske problemstillinger som krever en full komitebehandling.

Andelen søknader behandlet Fast Track i 2025 var 43%, halvparten av disse var masterprosjekt.

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Andel søknader behandlet FT	43%	46 %	23 %	17 %	28 %	34 %	24 %

Om komiteens arbeid i 2025

Administrativt - Saksbehandlingsprosesser

Forskningsprosjekter som involverer sårbare grupper, herunder deltakere uten samtykkekompetanse skal alltid forhåndsvurderes av NIHs etiske komité i de tilfeller prosjektet ikke er fremleggelsespliktig for REK. Tilsvarende gjelder for deltakere som er under 16 år samt forskningsprosjekter med innsamling av humant biologisk materiale.

Flere forskningsprosjekt er rettet mot idrettslag med deltakere fra årskull der noen deltakere eksempelvis kan være henholdsvis 15 år og 16 år. Tilsvarende aldersfordeling vil gjelde for skoleprosjekt rettet mot 10 klasse.

I retningslinjene for saksbehandling er det nå presisert at også denne typen forskningsprosjekt kan behandles FastTrack dersom komiteleder finner at prosjektet ikke reiser vesentlige forskningsetiske utfordringer. Krav om samtykke fra foresatte for deltakere under 16 år, alderstilpasset informasjon og frivillig deltakelse uavhengig av foresattes samtykke gjelder uansett om prosjektet har fått FastTrack-vedtak.

Søknadsskjemaer til Etisk komite tilfredsstiller nå kravene til universell utforming. Det stilles krav om begrunnelse for hvorfor et prosjekt eventuelt er rettet bare mot kvinner/eventuelt bare mot menn. I søknaden skal også samtykkeprosessen beskrives utførlig, med vekt på hvordan sikre reell frivillighet.

Det er lagt opp til at leder for Etisk komité, eventuelt et annet medlem, skal presentere komiteens arbeid og kravene til forskningsetisk godkjenning for nyansatte stipendiater, som en del av introduksjonskurset som gjennomføres to ganger i året.

Generelle kommentarer

Komiteen har i flere tilfeller sett behov for å presisere at det kun er foresatte som skal signere for barn/ungdom under 16 år og at barn/ungdom har krav på egen og tilpasset informasjon om prosjektet. Dersom barn/ungdom på selvstendig grunnlag gir uttrykk for at de ikke ønsker å delta, skal dette respekteres.

Flere søkere har fått tilbakemelding om at informasjonsskrivet til deltakerne må være tydeligere på hva deltakelse faktisk og praktisk vil innebære for den enkelte. Et eksempel er estimert tidsbruk på å fylle ut et svarskjema eller å delta i et intervju.

Medlemmer i komiteen i 2025

Periode 1.1.– 31.12.2025

Professor Gøran Paulsen, IFP (leder)
Professor Anne Marte Pensgaard, IIS
Førsteamanuensis Hege Grindem IIM,
Førsteamanuensis Niels Boysen Feddersen, ILF
Eksternt medlem: Jurist Peder Utne, Oslo Universitetssykehus

Varamedlemmer:

Professor Frank Abrahamsen, IIM
Førsteamanuensis, Vidar Sandsaunet Ulset, ILF

Framtidig sammensetning

Av det oppdaterte mandatet for Etisk komité, vedtatt av styret i oktober 2024, framgår det at medlemmene oppnevnes for en periode på to år og at alle forskningsinstituttene skal være representert. Det er ikke krav om et varamedlem fra hvert forskningsinstitutt.

Deltakelse i Etisk komité er med på å bygge opp kompetanse i forskningsmiljøene om hvordan forsvarlighet overfor forskningsdeltakere skal ivaretas. Relativt hyppig utskifting av interne medlemmer kan imidlertid svekke komiteens «hukommelse».

Komiteen vil i samråd med NIHs ledelse vurdere hvorvidt det kan være relevant å gjøre endringer i reglene for sammensetning i forbindelse med oppnevning av medlemmer for perioden etter 31.12.2026.

Oversikt søknader og endringsmeldinger behandlet av Etisk komité ved NIH i 2025

Prosjektleder	Vedtaksnummer	Inst	Prosjekttittel	Nivå	Vedtaks-type
Elisabeth Edvardsen	335-220125-061125-080524	IFP	No-Ro studien	F	Utsatt 2024 + FT 2025
Hanne Sogn	367-220125	IIS	Coaching Boys into Men	F	FT
Annika Bodemar	368-220125	IIS	Nytenking av idrettsledelse	F	FT
Hanne Sogn	369-2200125	IIS	Kjønnsubalanse Norges Skiskytterforbund	M	FT
Kristin Vindhol Evensen	303-220125-050123	ILF	Fysisk aktivitet og deltakelse i oppveksten	PHD	FT
Sara Solheim	318-220125-080524-130324	IFP	Endringer i biologiske markører	PHD	FT
Marte Bentzen	370-120325	IIS	Arbeidslivsbalanse blant trenere og ledere i eliteidrett	PHD	FT
Simon Beames	371-120325	ILF	Forståelse av erfaringene til minoritetsstudenter ved NIH	F	
Geir Jordet	372-120325	IIS	Mixed-Methods Eye-Tracking Study in Ice Hockey	PHD	
James Rudd	Mer informasjon etterspurt	ILF	Physical Literacy	PHD	Trukket
Simon Beames	374-070525	ILF	Friluftsliv for Psykisk Helse	PHD	
Live S Luteberget	375-070525	IFP	Utholdenhet i håndball	M	
Gøran Paulsen	376-070525	IFP	Effekt av styrketreningsvolum - kjønnsforskjeller elitefotball	M	
Jørgen Jensen	211-180625-190624-	IFP	Fasteprojektet	F	
Jørgen Jensen	377-180625	IFP	Caffein and Reaction Time	M	
Simon Beames	374-180625-070525	ILF	Friluftsliv for Psykisk Helse	PHD	
Thomas Losnegard	378-180625	IFP	Dobbel Terskeltrening	M	FT
Geir Jordet	379-180625	IIS	The Ice is Their Canvas	PHD	
Tron Krosshaug	380-180625	IIM	Forebygging av lyskeplager	M	
Marte Bentzen	325-180625-130324	IIS	Ungdommer med funksjonsnedsettelse sin deltakelse i fysisk aktivitet	PHD	
Marte Bentzen	381-100925	IIS	Restitusjon for å sikre holdbart lederskap, mental helse og prestasjon hos toppidrettstrenere	PHD	FT
Lene Haakstad	326-100925-130324	IIM	Mind in Motion	M	
Gøran Paulsen	376-100925-070525	IFP	Effekten av styrketreningsvolum (....)	M	
Hannah Rice	382-100925	IIM	Effekten av skumegenskaper I supersko	M	
Bjørn Harald Olstad	253-100924-240124	IFP	Prestasjonsbestemmende faktorer I svømming	PHD	FT
Bjarne Ruud	383-100925	IFP	Hva er effekten av når i et uholdenhetsarbeid et høyintensivt rykk gjennomføres?	M	FT
Øyvind Skattebo	384-100925	IFP	Kjønnsforskjeller i fysiologiske terskler	M	FT
Anne Marte Pensgaard	385-100925	IIS	Livsmestring i ungdomslandslag	M	Utsatt + FT

Nivå: F = Forskerprosjekt, M = Master, PhD = Doktorgradsstipendiat. Vedtakstype: FT = FastTrack

Oversikt søknader og endringsmeldinger behandlet av Etisk komité ved NIH i 2025

Mats Hordvik	386-100925	ILF	Fra aktivitet til fellesskap	M	
Jostein Hallén	387-100925	IFP	Fysiologiske forskjeller kvinnelige elite mellomdistanseløpere	M	FT
Siv Gjesdal	388-100925	IIS	Children's Perspective of the Selection Process	M	Utsatt + FT
Mange Lund-Hansen	389-100925	IFP	Fysiologiske responser (...) klatring	M	FT
Thomas Losnegard	390-100925	IIM	Comparison of Two Downhill Techniques	M	FT
Truls Raastad	391-081025	IFP	Effekten av elastisk motstandstrening - unge kvinnelige fotballspillere	M	
Frank Abrahamsen	392-081025	IIS	Learning to turn	F	
Simon Beames	374-081025- 180625-070525	ILF	Friluftsliv for Psykisk Helse	PHD	
Geir jordet	393-(290426) - 081025	IIS	Når drømmen møter stresset	M	Utsatt 2025 + FT 2026 (290426)
Truls Raastad	394-081025	IFP	Bikarbonat	F	FT
Gøran Paulsen	376-081025- 100925-070525	IFP	Styrketreningsvolum - muskelmasse	M	FT
Hannah Rice	395-051125	IFP	Lower limb joint loading at the transition speed	M	FT
Vidar Sandsaunet	396-051125	IIS	Menstruasjonssyklus	M	
Niels Feddersen	397-051125	ILF	Sterkere sammen	M	
Gøran Paulsen	398-051125	IFP	Fysiologiske kjønnsforskjeller - CrossFit	M	FT
Vidar Sandsaunet	399-051125	ILF	Ungdom i bevegelse	F	
Ola Eriksrud	400-051125	IFP	Fysisk prestasjonsevne og fysisk modning	M	Utsatt + FT
Kristin Lundanes Jonvik	401-101225	IFP	Sammen for å forebygge REDs	F	FT
Olivier Seynnes	402-101225	IFP	Effect of intramuscular pressur	PHD	FT